

การดำเนินการทางวินัยของข้าราชการ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

หมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๙๕ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับ การดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกอบด้วย

- หมวด ๑ การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย
- หมวด ๒ การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น
- หมวด ๓ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
- หมวด ๔ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- หมวด ๕ กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกอบด้วย (ต่อ)

หมวด ๖ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ

หมวด ๗ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

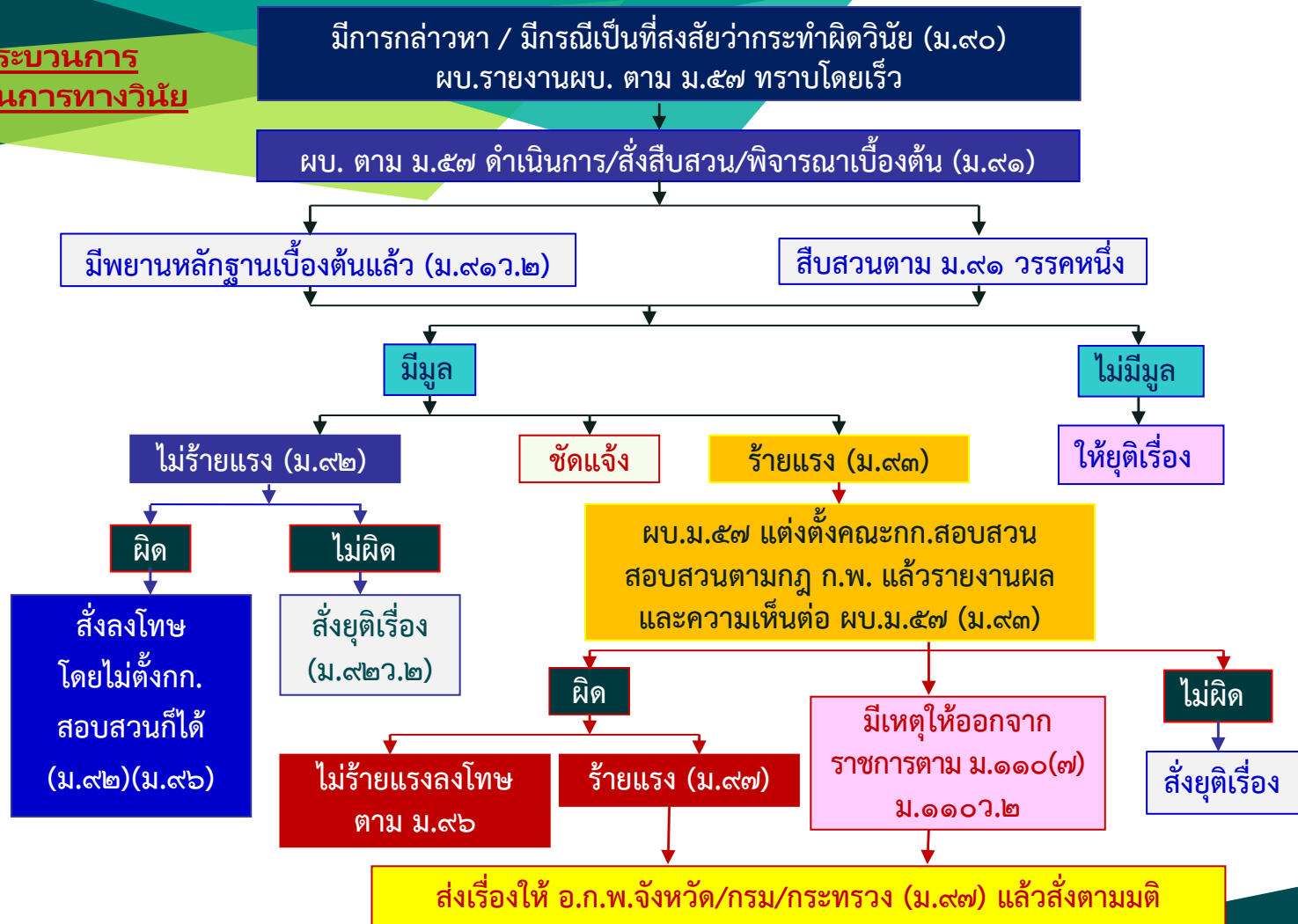
หมวด ๘ การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน

หมวด ๙ การนับระยะเวลา

หมวด ๑๐ บทเบ็ดเตล็ด

และบทเฉพาะกาล

**กระบวนการ
ดำเนินการทางวินัย**

“ที่มา” บวการดำเนินการทางวินัย

มูลกรณี

๑. ร้องเรียน/บัตรสนเท่ห์

๒. ตรวจเห็นเอง

๓. สื่อมวลชน

๔. สตง.

๕. ป.ป.ช./ป.ป.ท. ➤ ลงโทษตามฐานความผิดที่ ป.ป.ช./ป.ป.ท. ชี้มูล

บุคลากรปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

ข้อ ๒

เมื่อมีการร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชา
ชั้นต้นหรือพบว่า
มีการกระทำผิดวินัย

ผู้บังคับบัญชาตามระดับชั้น

ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม
มาตรา ๕๗

การรายงานประกอบด้วย

๑. ชื่อผู้กล่าวหา (ถ้ามี)
๒. ชื่อและตำแหน่งผู้ถูกกล่าวหา
๓. ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์
๔. พยานหลักฐานเบื้องต้น

การสืบสวนทางวินัย

หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน เพื่อจะทราบรายละเอียดของเรื่องใด ๆ เพื่อพิจารณาว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ผู้ใดกระทำความผิดวินัยหรือไม่

วิธีการสืบสวน (ข้อ ๕)

- ผบ.มาตรา ๕๗ สืบสวนเอง
- ให้ผู้ใต้บังคับบัญชา/เจ้าหน้าที่ของรัฐ* สืบสวน
- แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

หมวด ๒ การสืบสวนหรือพิจารณาเบื้องต้น

ผบ. ตาม ม.๕๗ สืบสวน/พิจารณาเบื้องต้น (ม.๙๑)

มีพยานหลักฐานเบื้องต้นแล้ว (ม.๙๑ ว.๒)

สืบสวนตาม (ม.๙๑)

มีมูล

ไม่มีมูล

หมวด ๓
ไม่ร้ายแรง (ม.๙๒)

หมวด ๔
ร้ายแรง (ม.๙๓)

ให้ยุติเรื่อง

มีมูลหรือไม่?

ข้อ ๖

- มีการกระทำตามที่อุทกกล่าวหา
- ผู้ถูกกล่าวหาเกี่ยวข้องกับการนั้น

} ดำเนินการทางวินัยต่อไป
(สอบสวน)

ข้อ ๗

- หลักฐานไม่เพียงพอว่าผู้ใดกระทำผิด
- หลักฐานไม่เพียงพอว่ามีการกระทำผิด
- พฤติการณ์ไม่เป็นความผิด

} ให้อยู่ดีเรื่อง

ตัวอย่างข้อเสนอของคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้ทำการสืบสวน

◆ ข้อเสนอ

พฤติการณ์ของนาย.....มีมูลเป็นความผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นควรดำเนินการสอบสวนทางวินัยแก่
นาย.....ต่อไป

ตัวอย่างข้อเสนอกฎที่ไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

◆ ข้อเสนอ (สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เสนอเรื่องต่อ ผบ.๕๗)

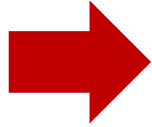
๑. พฤติการณ์ของนาย..... มีมูลเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นควรดำเนินการสอบสวนทางวินัยโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๒. เห็นควรให้นาย ก. นิติกรชำนาญการ **ดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง** แก่นาย.....ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

หมายเหตุ การสอบสวนทางวินัยต้องกระทำโดยตัวบุคคล ดังนั้น ในกรณีมอบให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จะต้องมอบให้บุคคลดำเนินการ ไม่ใช่สำนัก/กอง/ฝ่าย

หลักการ “การสอบสวน”

มีมูล

สอบสวน

ความจริง

ยุติธรรม

การดำเนินการทางวินัยต้องมีการ “สอบสวน”

- ◆ ต้องมีการกล่าวหา และแจ้งข้อกล่าวหา
- ◆ สรุปพยานหลักฐาน
- ◆ ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง

การสอบสวน


```
graph TD; A[การสอบสวน] --> B[หมวด ๓ ไม่ร้ายแรง]; A --> C[หมวด ๔ ร้ายแรง];
```

หมวด ๓ ไม่ร้ายแรง

- ไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้
- แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน
- ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง

หมวด ๔ ร้ายแรง

- ตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน

การสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ในกรณีผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูล
ถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน
ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจ
สั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษ
ตามควรแก่กรณีโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง ในการดำเนินการตามข้อ ๙ (กรณีไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน)
ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และต้องให้
โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด

สาระสำคัญ

- ต้องมีการสอบสวน โดยการรวบรวมพยานหลักฐาน + แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
- + รับฟังคำชี้แจงผู้ถูกกล่าวหา รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานตามที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้าง

หมวด ๓ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

วิธีการ

- สอบสวนเอง

- สั่งการให้สอบสวน*

- แต่งตั้ง คกก. สอบสวน

----->

ดำเนินการ ๔๕ วัน *

----->

ดำเนินการ ๖๐ วัน *

- แจ้งข้อกล่าวหา

- สรุปพยานหลักฐาน

- รับฟังคำชี้แจง

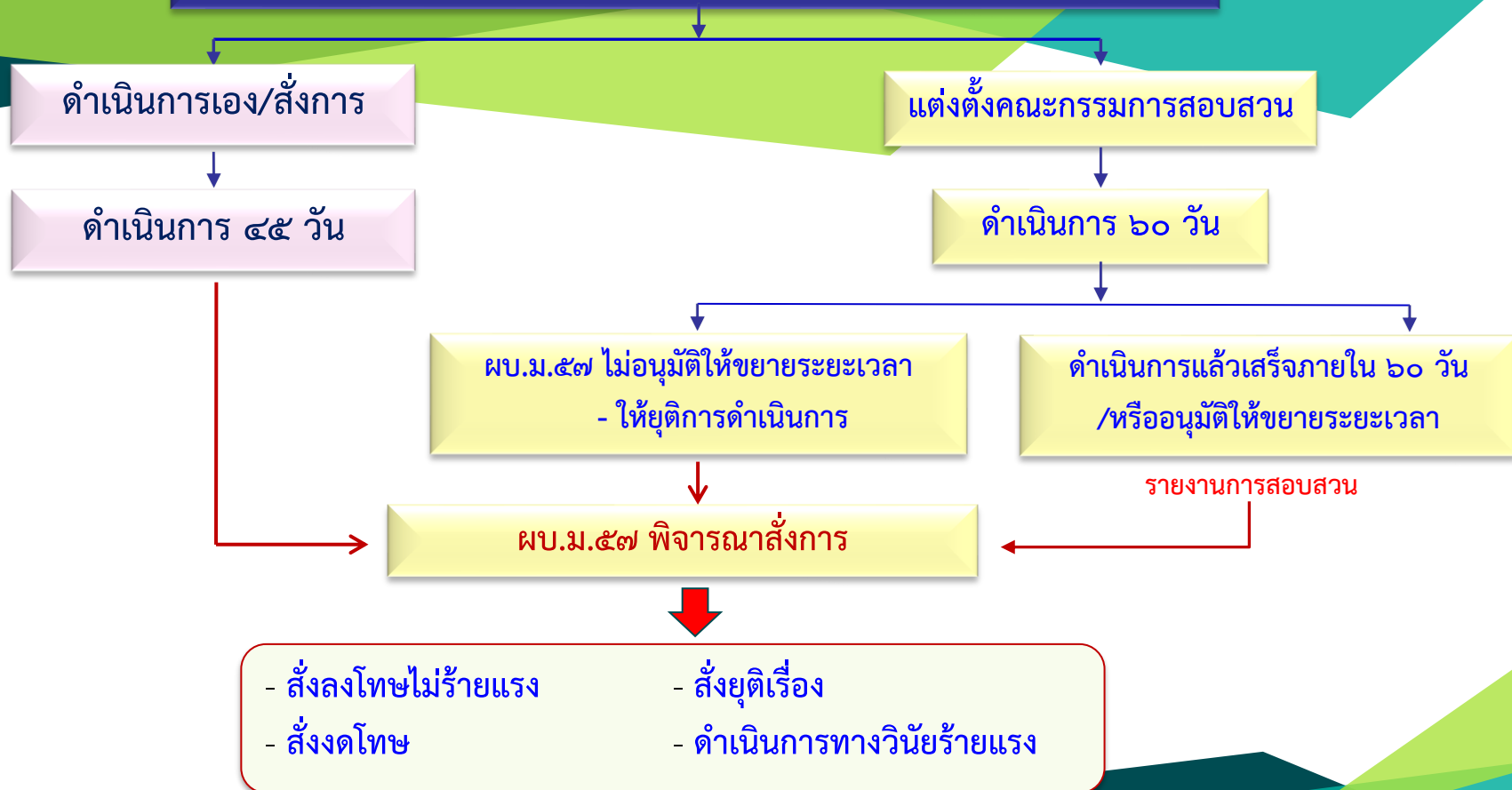
* หลักการใหม่

- กำหนดระยะเวลาเร่งรัด

- นำหลักเรื่องสอบร้ายแรงมาใช้บังคับโดยอนุโลม เช่น องค์ประกอบ+คุณสมบัติ กกส.

(เว้น กก. เป็นนิติกร/ผู้จบ กม.ฯลฯ) การคัดค้าน เป็นต้น

หมวด ๓ การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ม.๙๒)

หมวด ๕ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

หลักการสำคัญ

- ผู้ดำเนินการต้องเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
- การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- การคัดค้านกรรมการสอบสวน
- การรวบรวมพยานหลักฐาน
- แจ้งข้อกล่าวหา สรุปพยานหลักฐาน และรับฟังคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา
- การลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงต้องเป็นไปตามมติ อ.ก.พ. สามัญ

การสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

พ.บ.มาตรา ๕๗ / ๙๔

คำสั่งแต่งตั้ง คกก.สอบสวน

ทราบว่าคุณดำเนินการทางวินัย

แจ้งคำสั่ง

ผู้ถูกกล่าวหา

คกก.สอบสวน

ประชุมวางแผนทาง

รวบรวมพยานหลักฐาน

ประชุมพิจารณา

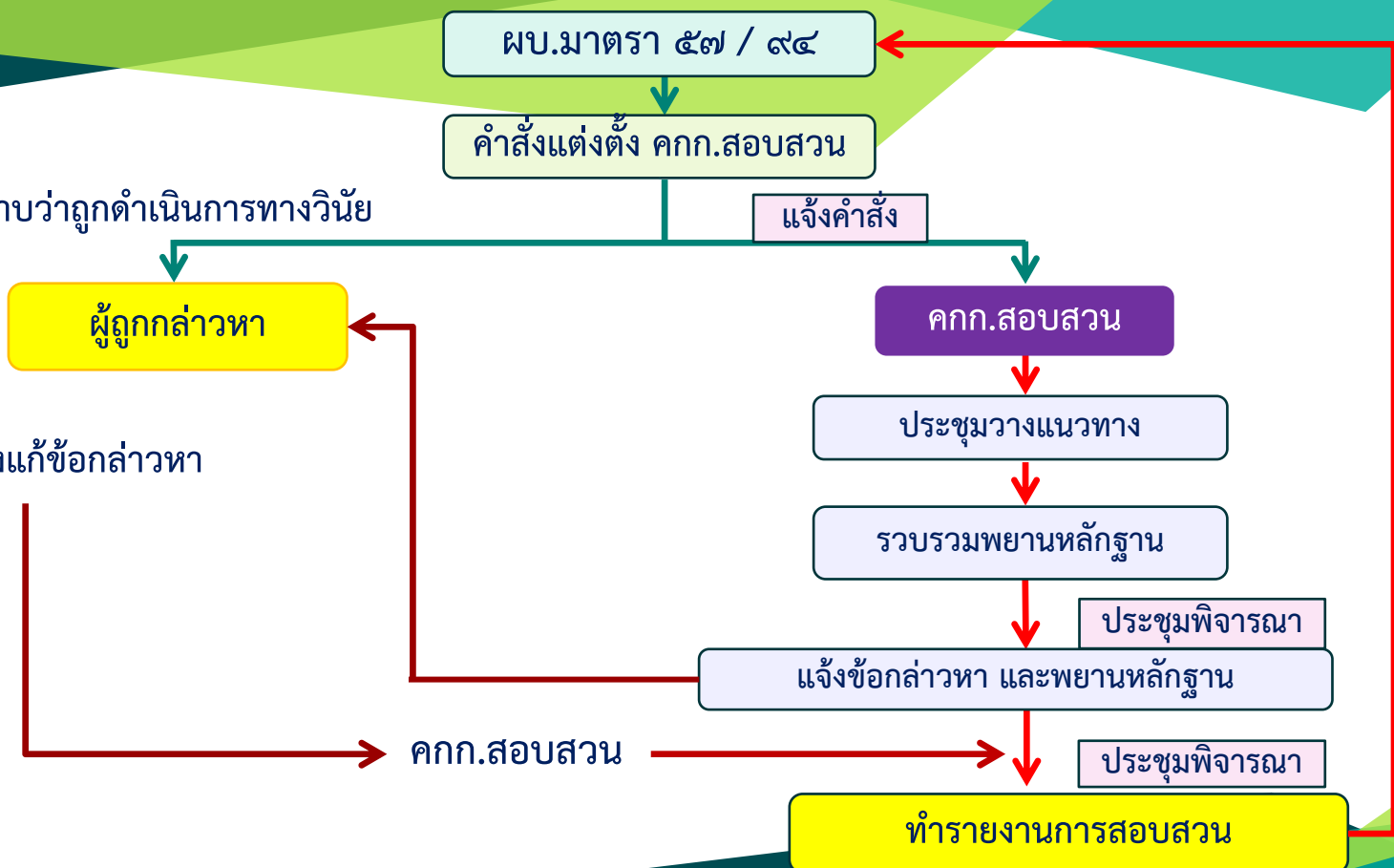
แจ้งข้อกล่าวหา และพยานหลักฐาน

ประชุมพิจารณา

ทำรายงานการสอบสวน

คกก.สอบสวน

ใช้สิทธิชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

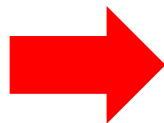
- ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗
- ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔

ผบ. มาตรา ๕๗	ผู้มีอำนาจ มาตรา ๙๔(๑)-(๓)
- รัฐมนตรี - ปลัดกระทรวง หรือ หน. ขึ้นตรง - อธิบดี - ผู้ว่าราชการจังหวัด	- <u>นายกรัฐมนตรี</u> - <u>รัฐมนตรี หรือปลัดกระทรวง</u> - ผบ.ม.๕๗ ร่วมกันแต่งตั้ง กกก.สอบสวน

ผู้มีอำนาจตามม. ๙๔ (๔) ประกอบข้อ ๑๖

ข้อ ๑๖ (๑)

กรมเดียวกันแต่
ผบ. ๕๗ หลายคน

อธิบดี/ผบ.เหนือขึ้นไป

ผบ.๕๗
ร่วมกันตั้ง

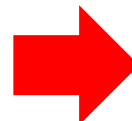

ข้อ ๑๖ (๒)
ไม่มีฐานะเป็นกรม

กรม ขึ้นตรงต่อ
นายกฯ/รมว.
ข้อ ๑๖ (๓)

+ บริหารสูง

นายกฯ

ข้อ ๑๖ (๔)

จังหวัดเดียวกันแต่
ต่างกรม/กระทรวง

ผู้ว่าราชการจังหวัด

วงดประกอบของคำสั่งฯ (ข้อ ๑๙) แบบ ดว.๑

๑. ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
๒. เรื่องที่กล่าวหา
๓. ชื่อคณะกรรมการสอบสวน *

* หลักการใหม่

- ให้ระบุแต่ชื่อของประธานกรรมการ และกรรมการ ไม่ต้องระบุตำแหน่ง แต่ให้แจ้งตำแหน่งไปพร้อมกับคำสั่งฯ พร้อมแจ้งสิทธิในการคัดค้าน*

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๑๘)

องค์ประกอบ

๑. ประธานกรรมการ
๒. กรรมการอย่างน้อย ๒ คน
(คนหนึ่งเป็นเลขาฯ)
๓. ผู้ช่วยเลขานุการ * (กรณีจำเป็น)

* ผู้ช่วยฯ จะแต่งตั้งจากลูกจ้างประจำ
หรือพนักงานราชการก็ได้

คุณสมบัติ

๑. ประธานฯ ตำแหน่งตามที่ ก.พ.
กำหนด * (ว.๒/๒๕๕๗)
๒. ต้องมีนิติกร / ผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย
/ผู้ผ่านการฝึกอบรมฯ /ผู้มีประสบการณ์ฯ
๓. ข้าราชการพลเรือนสามัญ *
(กรณีจำเป็น - ข้าราชการฝ่ายพลเรือน
ที่ไม่ใช่ข้าราชการการเมือง)

การแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

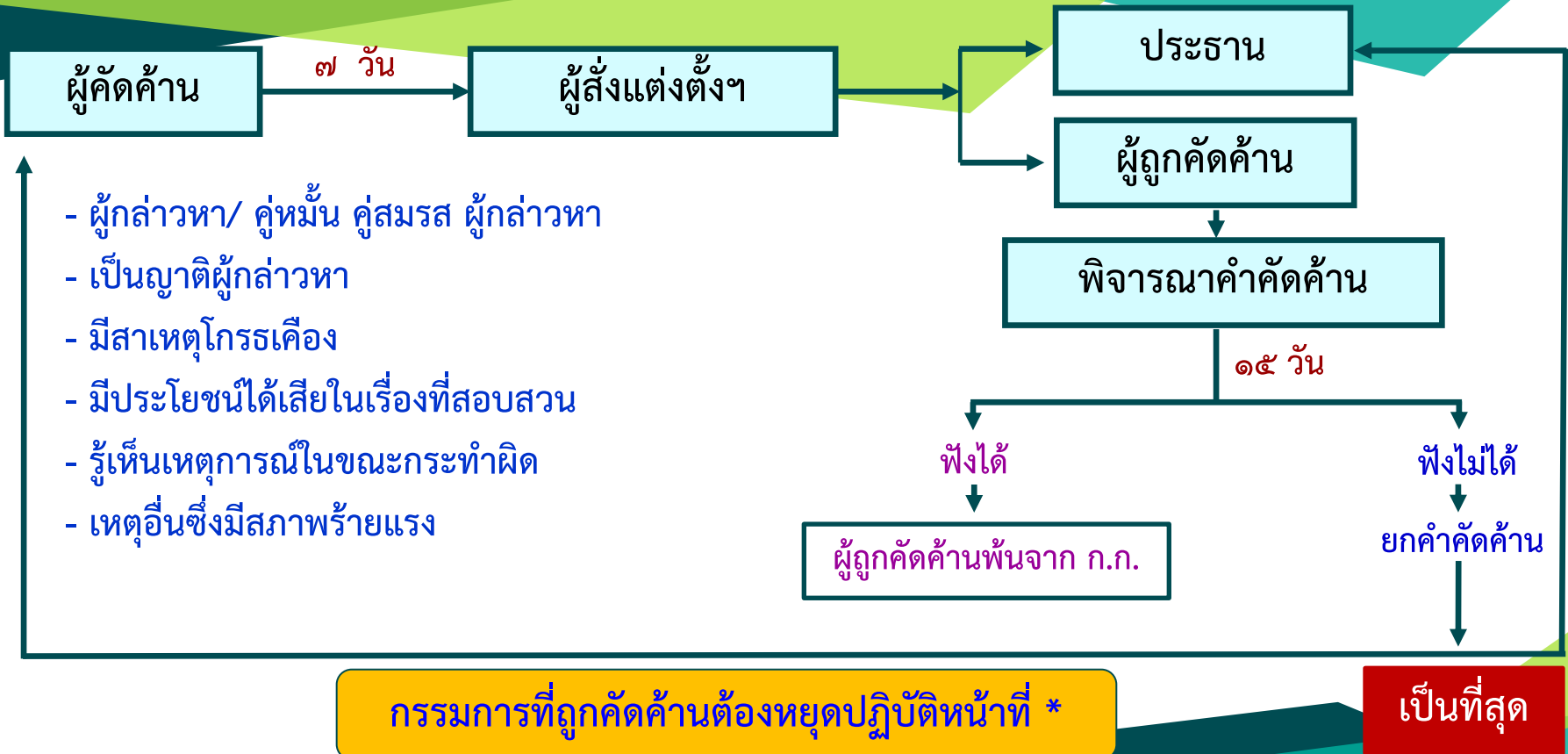
ผู้ถูกกล่าวหา

- ให้ลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบ
 - มอบสำเนาคำสั่ง
 - ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- เมื่อพ้น ๗ วัน (ในประเทศ)
หรือ ๑๕ วัน ถือว่ารับทราบ * (ต่างประเทศ)

คณะกรรมการสอบสวน

- ส่งสำเนาคำสั่ง
- ส่งหลักฐานการรับทราบ
- เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา
- ประธานฯ ลงลายมือชื่อรับทราบ

การตัดสินกรรมการสอบสวน

การรายงานเหตุอันอาจถูกตัดต้น

กรรมการ

ผู้ส่งฯ

เหตุแห่งการคัดค้าน

- ผู้กล่าวหา / คู่หมั้น คู่สมรส ผู้กล่าวหา
- เป็นญาติผู้กล่าวหา
- มีสาเหตุโกรธเคือง
- มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำผิด
- เหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรง

การเปลี่ยนแปลงกรรมการฯ บั๊ ๒๐

ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

- เปลี่ยนตัวกรรมการ
- แสดงเหตุแห่งการสั่ง
- ดำเนินการแจ้งคำสั่ง

การเปลี่ยนแปลงไม่กระทบกระเทือนการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนและพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.พ. (ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง) เพื่อ

- แสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหา
- ดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน

ให้คณะกรรมการสอบสวน

- รวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องที่ถูกกล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา
- จัดทำบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้ง

การประชุมนัดแรก

จุดมุ่งหมาย เพื่อ

กำหนดแนวทางในการสอบสวน จะได้ว่า

- จะสอบสวนเรื่องอะไร
- ควรจะต้องสอบใคร
- จะรวบรวมพยานหลักฐานอะไรบ้าง

ระยะเวลาการสอบสวนเริ่มนับตั้งแต่วันที่มีการประชุมนัดแรก *

การประชุมพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวน

- ❖ กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
- ❖ ต้องมีประธานกรรมการร่วมประชุม
- ❖ การลงมติให้ถือเสียงข้างมาก
(หากเท่ากันประธานฯ ออกเสียงชี้ขาด)

การรวบรวมพยานหลักฐาน

ประเภทของพยานหลักฐาน

๑. พยานวัตถุ
๒. พยานเอกสาร
๓. พยานบุคคล
๔. พยานผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ชำนาญการพิเศษ

หลักเกณฑ์การรวบรวมพยานหลักฐาน

- ห้ามบุคคลอื่นอยู่หรือร่วมทำการสอบสวน (ข้อ ๒๖)
- ให้สอบปากคำคราวละ ๑ คน (ข้อ ๓๐)
- จำนวนกรรมการในการสอบปากคำ (ข้อ ๓๐) *
- ห้ามบุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ (ข้อ ๓๒) *
- การลงชื่อในบันทึกถ้อยคำ และการแก้ไขข้อความ (ข้อ ๓๑)

เว้นแต่ : เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน /
ทนาย/ทปช.ของผู้ถูกกล่าวหา

หลัก : ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ยกเว้น : กึ่งหนึ่งมากกว่า ๓ ก็ให้ ๓ คนทำการได้

ห้ามทำคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ
หรืออื่นใดโดยไม่ชอบเพื่อจูงใจให้ถ้อยคำ (ข้อ ๓๓)

- บันทึกการได้มาของหลักฐาน (ข้อ ๓๔ วรรคหนึ่ง)

- พยานเอกสารให้ใช้ต้นฉบับ (ข้อ ๓๔ วรรค ๒,๓)

- การตัดพยาน (ข้อ ๓๕)

- การทดสอบสวณพยาน (ข้อ ๓๖)

- การสอบสวนฯ พยานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ (ข้อ ๓๗)

การประชุมพิจารณาลงมติเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา

องค์ประชุม

- ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และไม่น้อยกว่า ๓ คน

มติ

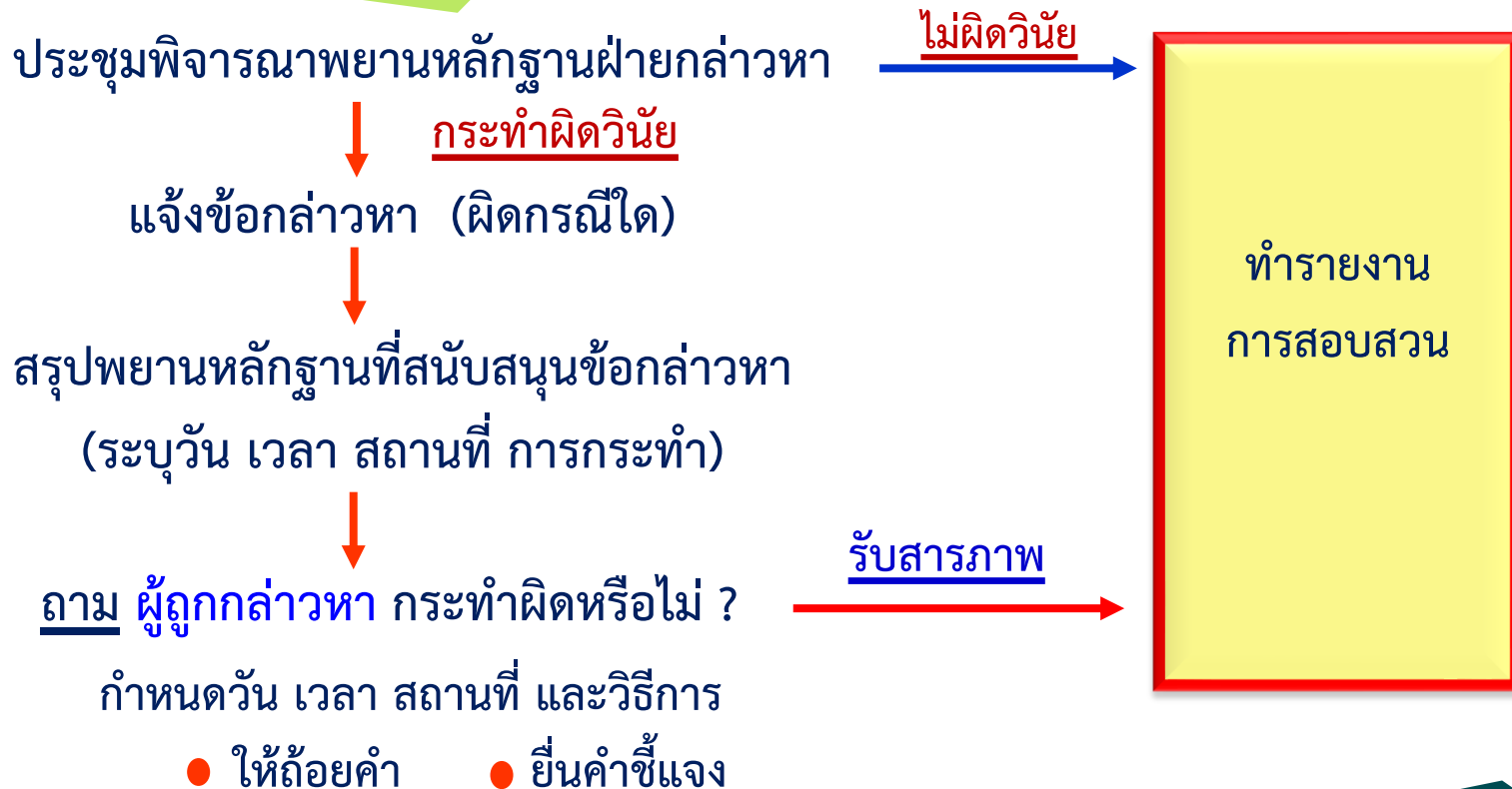
- ถือเสียงข้างมาก

สาระ

- ทำผิดหรือไม่
- ผิดกรณีใด

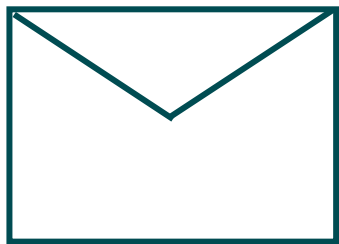
การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยาน

ข้อ ๓๘

ส่งทางไปรษณีย์

ผู้ถูกกล่าวหา

๑ ฉบับ

- บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา + สรุปพยานหลักฐาน
- สอบถามกระทำผิดหรือไม่
- กำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการชี้แจง

การแจ้งฯ เพิ่มเติม บั๊ ๔๘

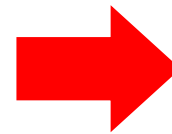
- ◆ ปรากฏขึ้นในภายหลัง
- ◆ สรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุน
ข้อกล่าวหา / แจ้งข้อกล่าวหา
- ◆ ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาแก้ข้อกล่าวหา

กรณีพบเหตุเพิ่มเติม

เห็นว่าทำผิด
เรื่องอื่น

ข้อ ๔๙

ประธาน กกส.
รายงาน
ผู้สั่งแต่งตั้งฯ

ผู้สั่งฯ
พิจารณา

แต่งตั้ง
คณะกรรมการ
สอบสวน

เห็นว่าผู้อื่น
ร่วมกระทำผิดด้วย

ข้อ ๕๐ , ๕๑

การประชุมพิจารณาอนุมัติ เพื่อทำความเข้าใจในรายงานการสอบสวน (ข้อ ๕๒)

องค์ประชุม

- ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และไม่น้อยกว่า ๓ คน

มติ

- ถือเสียงข้างมาก

สาระ

- ทำผิดหรือไม่
- ผิดกรณีใด มาตราใด
- สมควรได้รับโทษสถานใด/ลดหย่อน
- มีเหตุให้ออกจากราชการ ๑๑๐ (๖) (๗)

การทำรายงานการสอบสวน (ข้อ ๕๓)

จัดทำรายงานการสอบสวน

เสนอผู้สั่งแต่งตั้งฯ

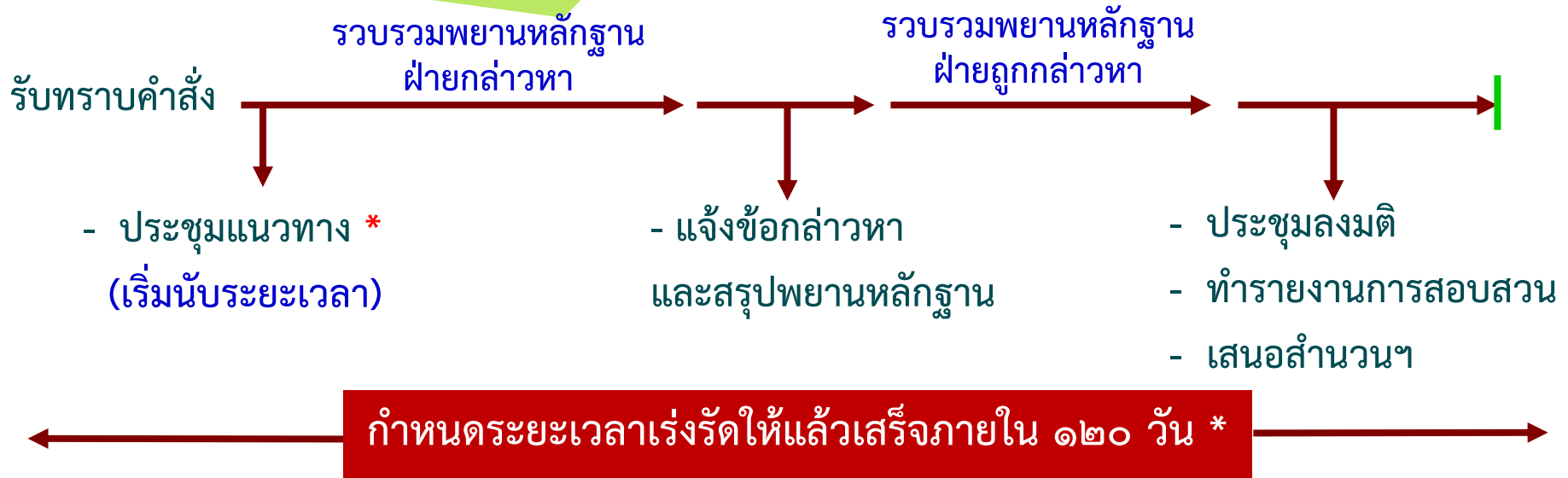
กรรมการสอบสวนทุกคนต้องลงชื่อ *

ระบุความเห็นแย้งด้วย (ถ้ามี) - - -

- ถ้ามีเหตุจำเป็นลงชื่อไม่ได้ ให้ ปธ. บันทึกเหตุ
- ให้ ปธ. ลงนามกำกับทุกหน้า

- แสดงชื่อ + สรุปความเห็นผู้เห็นแย้งในรายงาน
- ผู้เห็นแย้งจะบันทึกรายละเอียด + ลงนามกำกับแนบด้วยก็ได้

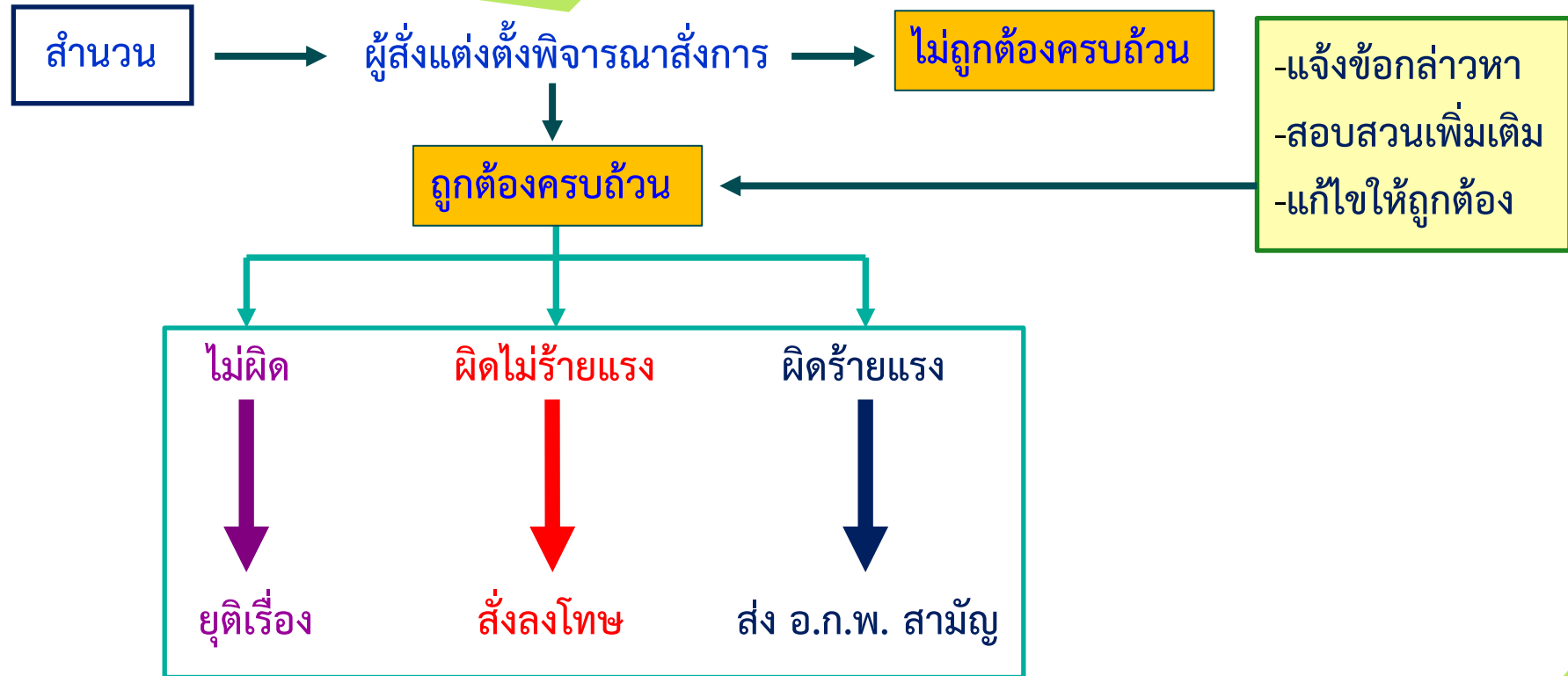
ระยะเวลาการสอบสวน บั๊ว ๕๔

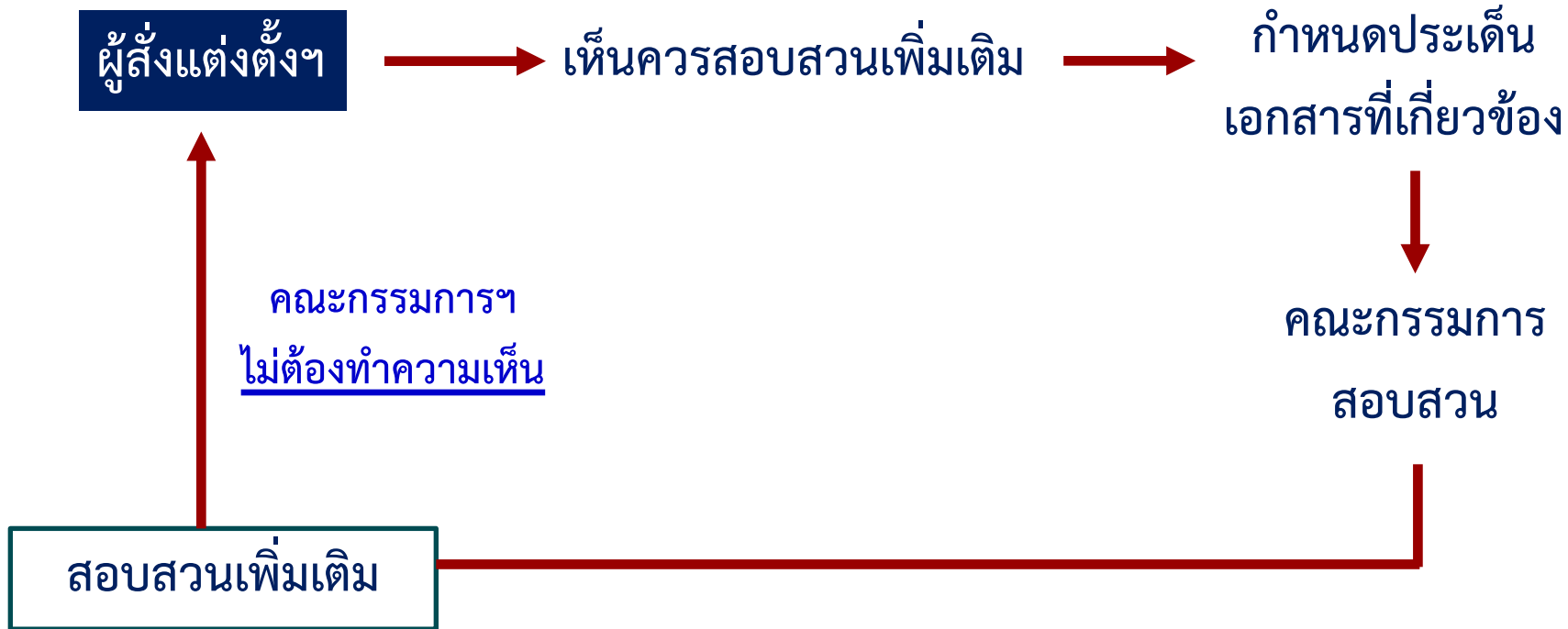
หมายเหตุ (๑) ขยายเวลาได้ในแต่ละช่วงตามความจำเป็น ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน

(๒) หากสอบสวนไม่เสร็จภายใน ๑๘๐ วัน ต้องรายงาน อ.ก.พ.กระทรวง *

การพิจารณาสั่งการของพิสูจน์แต่งตั้ง

การสอบสวนเพิ่มเติม

การส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. สามัญ พิจารณามิมติ

กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้แต่งตั้งคณะกก.สอบสวน

- ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ.ก.พ.จังหวัด

- อธิบดี/ปลัดในฐานะอธิบดี

อ.ก.พ.กรม

- หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง

- ปลัดกระทรวง

- รัฐมนตรีเจ้าสังกัด

- นายกรัฐมนตรี

อ.ก.พ.กระทรวง

หมวด ๕ กรณีความผิดที่ปรากฏชัดเจน

ไม่ร้ายแรง *

- รับสารภาพเป็นหนังสือ

ร้ายแรง

- ได้รับโทษจำคุก
เว้นแต่ ประมาท หรือ ลหุโทษ
- ละทิ้งหน้าที่ติดต่อกเกิน ๑๕ วัน
และไม่กลับมาอีกเลย *
- รับสารภาพเป็นหนังสือ

หมวด ๖ การส่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ

(๑) วิธีการส่งยุติเรื่อง (ข้อ ๖๖) ลงโทษ (ข้อ ๖๙) หรืองดโทษ (ข้อ ๗๑) *

- ต้องทำคำสั่งเป็นหนังสือ
- ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่ง

ลงลายมือชื่อ / วันที่รับทราบ
กรณีไม่ยอมลงชื่อ ให้ทำบันทึก
ลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมพยาน
กรณีไม่อาจแจ้งให้ทราบได้
ให้ส่งไปรษณีย์ ๗/๑๕ วัน

(๒) อำนาจการลงโทษ

โทษไม่ร้ายแรง (ข้อ ๖๗)

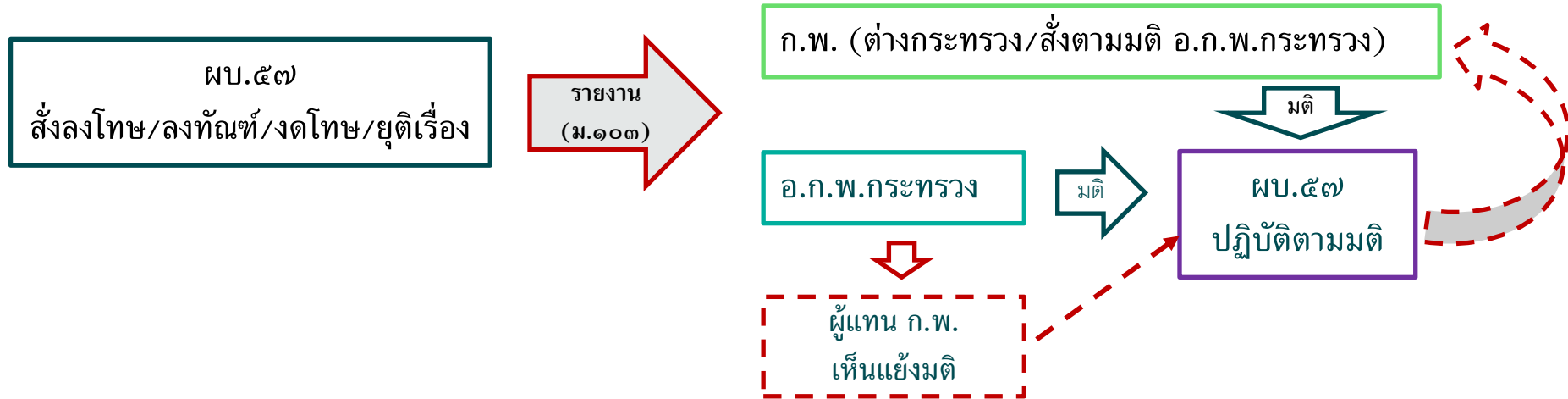
- ภาคทัณฑ์
 - ตัดเงินเดือน ** อัตราร้อยละ ๒ หรือ ๔ เป็นเวลา ๑,๒ หรือ ๓ เดือน
 - ลดเงินเดือน ** อัตราร้อยละ ๒ หรือ ๔
- ** เงินที่ตัด/ลด ไม่ถึง ๑๐ บ. ให้ตัดทิ้ง**

โทษร้ายแรง (ข้อ ๖๘)

- ปลดออก
- ไล่ออก

*** เงินเดือน
วันที่มีคำสั่ง
กรณีเลื่อน
เงินเดือน
ย้อนหลัง
ไม่ต้องแก้ไข
คำสั่ง

การรายงานการดำเนินการทางวินัย (ม.๑๐๓)

หมายเหตุ

- ยุติการดำเนินการทางวินัย ไม่ต้องรายงานตามมาตรา ๑๐๓ (มติ ก.พ.)
- มาตรา ๑๐๓ ไม่อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๐ (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๖๗)

หมวด ๗ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ จดโทษ

กำหนดวิธีการที่จะต้องเปลี่ยนแปลงผลการดำเนินการทางวินัย ดังนี้

- ต้องยกเลิกคำสั่งเดิม
- มีคำสั่งใหม่ โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับโทษเดิมที่ได้รับไปแล้ว
- โทษไม่ร้ายแรงให้สั่งให้มีผลเป็นปัจจุบัน

โทษร้ายแรง → โทษร้ายแรง → เป็นไปตามระเบียบ ก.พ. วันออกา

โทษร้ายแรง → โทษไม่ร้ายแรง/จดโทษ/ยกโทษ → สั่งกลับ

โทษไม่ร้ายแรง → โทษร้ายแรง → คืบเงินและลงโทษ

โทษไม่ร้ายแรง → โทษไม่ร้ายแรง/จดโทษ/ยกโทษ → คืบเงินและสั่งเป็นปัจจุบัน*

ตัด/ ลด
ใช้เงินเดือน
ณ คำสั่งเดิม

หมวด ๘ การสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ถูกแต่งตั้ง คกก.สอบสวน

เป็นวินัยอย่างร้ายแรง

ถูกดำเนินคดีอาญา

พ.บ. ม.๕๗

- เสียหาย/ทุจริต/มีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจ
- เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน/ไม่สงบ
- ถูกควบคุมหรือจำคุก
- มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผิดอาญา

สั่งพักราชการ

ตลอดเวลาการสอบสวนพิจารณา

สั่งให้ออกจากราชการ
*สอบสวนพิจารณานาน

ผู้ถูกสั่งฯ
มีสิทธิ
ร้องทุกข์

หมวด ๙ การนับระยะเวลา

กำหนดใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง *

หมวด ๑๐ บทเปิดตลาด

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นทำให้ไม่อาจปฏิบัติตามกฎ ก.พ. ฉบับนี้ได้
ให้นำกรณีนั้นเสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณา และให้ดำเนินการตามที่ ก.พ. กำหนด

เป็นการกำหนดเพื่อแก้ไขปัญหาในการบังคับใช้ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการ
ทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๑

บทเฉพาะกาล

เป็นการกำหนดการดำเนินการต่อไปของการดำเนินการทางวินัยที่ยังไม่แล้วเสร็จ แต่กฎ ก.พ. ฉบับนี้ได้มีผลบังคับใช้แล้ว โดยมีกรณี ดังนี้

- ข้อ ๙๕ สอบสวนยังไม่เสร็จ ให้ดำเนินการตามกฎหมายนั้นต่อไปจนเสร็จ
- ข้อ ๙๖ สอบสวนเสร็จแล้ว ก็เป็นอันใช้ได้ และให้พิจารณาตามกฎหมายนี้
- ข้อ ๙๗ พิจารณาเสร็จแล้ว ก็เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการตามกฎหมายนี้
- ข้อ ๙๘ ให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการต่อไปได้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือ **ก่อนออกจากราชการ** ว่าขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ต้อง **สั่งลงโทษภายในสามปี** นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหาหรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา **หลังจาก** ที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด **ออกจากราชการแล้ว** ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ **โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปี** นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ **และต้องสั่งลงโทษภายในสามปี** นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ

การดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว

มาตรา ๑๐๐ (ใหม่)

ออกจากราชการ

วรรคหนึ่ง

ถูกกล่าวหาร้ายแรง

หรือ

ถูกฟ้อง/ต้องหา ว่ากระทำความผิดอาญา
เว้นแต่ ประมาท/ลหุโทษ

ตั้งคณะกรรมการสอบสวน และ
ลงโทษภายใน ๓ ปี นับแต่วันออกฯ

ไม่ร้ายแรง

งดโทษ (ว.๔)

การดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว

มาตรา ๑๐๐ (ใหม่)

ออกจากราชการ

วรรคสอง

กระทำผิดวินัยร้ายแรง

ถูกกล่าวหาร้ายแรง

หรือ

ถูกฟ้อง/ต้งหา ว่ากระทำผิดอาญา เว้นแต่
ประมาท/ลหุโทษ

ตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายใน ๑ ปี
และลงโทษภายใน ๓ ปี
นับแต่วันออกฯ

ไม่ร้ายแรง

งดโทษ (ว.๔)

การดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว

มาตรา ๑๐๐ (ใหม่)

วรรคสาม

ศาลปกครองสูงสุด

ก.พ.ค.

ก.พ.

อ.ก.พ.กระทรวง

เพิกถอน

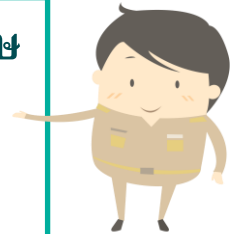
คำสั่ง

ลงโทษ

กระบวนการ

ไม่ชอบ

ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษ
ภายใน ๒ ปี นับแต่
มีคำพิพากษา/คำวินิจฉัย/มติ

หมายเหตุ ไม่ใช้กับกรณีลงโทษตามมติ ป.ป.ช./ป.ป.ท. (มติ ก.พ.)

การดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว

มาตรา ๑๐๐ (ใหม่)

สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

วรรคสี่

ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
(ไม่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๐๐)

ถูกกล่าวหาร้ายแรง
ในเรื่องอื่นอีก

ดำเนินการทางวินัยและ
สั่งลงโทษตามกระบวนการปกติ

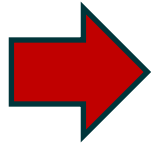
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๐๐/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ

มาตรา ๑๐๐/๑

ป.ป.ช. ชี้มูล / ป.ป.ท. ชี้มูล
(ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว)

การดำเนินการทางวินัย และการสั่งลงโทษ
เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
ของกฎหมาย ป.ป.ช./ป.ป.ท.

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๕๐/๒๕๖๔

ในกรณีที่ผู้ที่ถูกชี้มูลความผิดพ้นจากราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ (ใช้บังคับ ๖ เม.ย. ๖๒) และพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ได้มีบทเฉพาะกาลไว้เป็นการเฉพาะกรณีจึงต้องเป็นไปตามหลักกฎหมายทั่วไป คือ ใช้บังคับตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะเกิดเหตุ (มาตรา ๑๐๐ เดิม)

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนซึ่งมีผลเป็นอย่างเดียวกับการสอบสวนทางวินัยเกิน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ที่ถูกชี้มูลความผิดออกจากราชการ ผู้บังคับบัญชาจึงไม่สามารถดำเนินการทางวินัยแก่อดีตข้าราชการผู้ที่ถูกชี้มูลความผิดได้

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๕๙/๒๕๖๔

การลงโทษทางวินัยแก่ผู้ที่ออกจากราชการไปแล้วตามมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในระหว่างที่ยังไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายป.ป.ช./ ป.ป.ท. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการและสั่งลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. /ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการซึ่งออกจากราชการแล้วไว้เป็นการเฉพาะ การสั่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วจึงต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน (มาตรา ๑๐๐ ใหม่)

ในกรณีการดำเนินการทางวินัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช./ป.ป.ท. เป็นการดำเนินการตามกฎหมายเดิมก่อนมาตรา ๑๐๐/๑ มีผลใช้บังคับ ผู้บังคับบัญชาจะสามารถลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช./ป.ป.ท. ได้หรือไม่ จะต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่ผู้นั้นออกจากราชการ

หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษแก่อดีตข้าราชการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมติคณะกรรมการ ป.ป.ท. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

กรณีส่วนราชการที่ได้มีคำสั่งลงโทษแก่อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด โดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการยกเลิกคำสั่งลงโทษดังกล่าว โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่งลงโทษดังกล่าวนั้น พร้อมทั้งแจ้งให้องค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย หรือองค์กรพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ตามมาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วแต่กรณี ทราบเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

แนวทางการยกเลิกคำสั่ง

นำแบบคำสั่ง ดว.๘/ว
มาปรับใช้

๑. อ้างคำสั่งเดิม
๒. อ้างถึงหนังสือสำนักงาน ก.พ.
๓. **ยกเลิกคำสั่งเดิม** (ไม่ใช่ยกโทษ/ยุติการดำเนินการทางวินัย)
๔. ระบุเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้

ทั้งหมด
อยู่ในคำสั่ง
เดียวกัน

Question & Answer

สำนักมาตรฐานวินัย
สำนักงาน ก.พ.
โทร ๐๒ ๕๔๗ ๑๖๒๘
www.ocsc.go.th

